

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP. HCM**

SATTAKOUN VANNASINH

**ẢNH HƯỞNG CỦA NĂNG LỰC
NHÀ KHỞI NGHIỆP VÀ MÔI TRƯỜNG
KHỞI NGHIỆP ĐẾN KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG
CỦA DOANH NGHIỆP VỪA VÀ NHỎ TẠI LÀO**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

TP. Hồ Chí Minh – Năm 2017

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ TP. HCM**

SATTAKOUN VANNASINH

**ẢNH HƯỞNG CỦA NĂNG LỰC
NHÀ KHỞI NGHIỆP VÀ MÔI TRƯỜNG
KHỞI NGHIỆP ĐẾN KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG
CỦA DOANH NGHIỆP VỪA VÀ NHỎ TẠI LÀO**

Chuyên ngành: Quản Trị Kinh Doanh

Mã số: 62340501

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KINH TẾ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

1. TS. NGÔ QUANG HUÂN

2. TS. NGÔ THỊ ÁNH

TP. Hồ Chí Minh – Năm 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi cam đoan luận án này do chính tác giả nghiên cứu và thực hiện. Các kết quả nghiên cứu chưa được công bố bất kỳ ở đâu. Các số liệu, các nguồn trích dẫn trong luận án được chú thích nguồn gốc rõ ràng, trung thực. Tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm về lời cam đoan của mình.

Nghiên cứu sinh

VANNASINH SATTAKOUN

TÓM TẮT

Luận án “*Ảnh hưởng của năng lực nhà khởi nghiệp và môi trường khởi nghiệp đến kết quả hoạt động của doanh nghiệp vừa và nhỏ tại Lào*” nhằm phân tích các yếu tố thuộc năng lực nhà khởi nghiệp và môi trường khởi nghiệp tác động đến kết quả hoạt động của các doanh nghiệp vừa và nhỏ tại Lào. Từ đó, đề xuất các kiến nghị nhằm nâng cao kết quả hoạt động của các doanh nghiệp vừa và nhỏ tại Lào.

Nghiên cứu được thực hiện qua hai giai đoạn: nghiên cứu sơ bộ và nghiên cứu chính thức. Nghiên cứu sơ bộ được thực hiện thông qua phương pháp định tính. Kỹ thuật thảo luận nhóm được sử dụng trong nghiên cứu này nhằm giúp phát hiện các vấn đề liên quan đến đề tài nghiên cứu, là căn cứ quan trọng để đưa ra mô hình nghiên cứu. Nghiên cứu chính thức được thực hiện bằng phương pháp định lượng: phỏng vấn các nhà khởi nghiệp tại Lào bằng phương pháp chọn mẫu ngẫu nhiên đơn giản với kích thước mẫu hợp lệ là 524, dữ liệu thu thập được tiến hành phân tích thống kê mô tả và phân tích hồi quy tuyến tính.

Nghiên cứu đã góp phần giới thiệu, kết hợp đo lường, phân tích và kiểm định các yếu tố thuộc về năng lực nhà khởi nghiệp và môi trường khởi nghiệp tác động đến kết quả hoạt động của các doanh nghiệp vừa và nhỏ tại Lào.

Thang đo năng lực nhà khởi nghiệp, môi trường khởi nghiệp được chia thành 9 nhóm với 67 biến quan sát. Nghiên cứu cũng đã kiểm định được ảnh hưởng có ý nghĩa thống kê và ảnh hưởng cùng chiều của 8 yếu tố: (1) năng lực khởi nghiệp, (2) năng lực quản trị và kinh doanh, (3) năng lực nhân sự, (4) năng lực nhận thức và mối quan hệ, (5) sự tiếp cận các nguồn lực tài chính, (6) chính sách hỗ trợ của Chính phủ, (7) sự tiếp cận các tổ chức về đào tạo và hỗ trợ khởi nghiệp, (8) việc tiếp cận thị trường. Yếu tố văn hóa thúc đẩy hoạt động khởi nghiệp bị bác bỏ do không có ý nghĩa thống kê.

Nghiên cứu cũng chỉ ra sự khác biệt về kết quả hoạt động của doanh nghiệp giữa các nhóm: loại hình doanh nghiệp, trình độ học vấn và truyền thống kinh doanh của gia đình.

Dựa trên kết quả khảo sát, tác giả đã đề xuất các kiến nghị cụ thể áp dụng nhằm gia tăng kết quả hoạt động của các doanh nghiệp khởi nghiệp vừa và nhỏ tại Lào.

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

Cụm từ	Tiếng Anh	Tiếng Việt
ADB	The Asian Development Bank	Ngân hàng Phát triển châu Á
ANOVA	Analysis Of Variance	Phương pháp phân tích phương sai
ASEAN	Association of Southeast Asian Nations	Hiệp hội các Quốc gia Đông Nam Á
BE	Business environment	Môi trường kinh doanh
BMC	Business Management capability	Năng lực quản trị và kinh doanh
BOT	Built-Operation-Transfer	Xây dựng-Vận hành-Chuyển giao
BP	Business Perfoment	Kết quả hoạt động kinh doanh
CHDCND		Cộng hòa dân chủ nhân dân
CRC	Cognitive and relationship capacities	Năng lực nhận thức và quan hệ
Cul.A	Cultural Approach	Các chuẩn mực về văn hoá thúc đẩy hoạt động khởi nghiệp
EC	Entrepreneurial competencies	Năng lực khởi nghiệp
Edu.A	Education Approach	Việc tiếp cận các tổ chức đào tạo và hỗ trợ khởi nghiệp
CSTT		Chính sách tiền tệ
EFA	Exploratory Factor Analysis	Phân tích nhân tố khám phá
EPS	Earning Per Share	Thu nhập trên mỗi cổ phần
FDI	Foreign Direct Investment	Đầu tư trực tiếp nước ngoài

Fin.A	Finance Approach	Tiếp cận tài chính
GDP	Gross Domestic Product	Tổng sản phẩm quốc nội
Gov.S	Government support	Sự hỗ trợ của chính phủ
GTGT		Giá trị gia tăng
HRC	Human resources capacity	Năng lực nhân sự
KMO	Kaiser - Mayer – Olkin	Hệ số kiểm định sự phù hợp của mô hình EFA
KPI	Key Performance Indicator	Chỉ số đánh giá thực hiện công việc
Mar.A	Market access	Việc tiếp cận thị trường
NHTW		Ngân hàng Trung ương
OLS	Ordinal Least Squares	Phương pháp bình phương nhỏ nhất thông thường
P/E	Price to Earning Ratio	Tỷ số lợi nhuận trên cổ phần
ROA	Return On Assets	Tỷ số lợi nhuận ròng trên tài sản
ROE	Return on common equity	Tỷ số lợi nhuận ròng trên vốn chủ sở hữu
ROI	Return On Investment	Lợi tức đầu tư

SE	Startup Environment	Môi trường khởi nghiệp
SME	Small and medium enterprise	Doanh nghiệp vừa và nhỏ
TNCN		Thu nhập cá nhân
TNDN		Thu nhập doanh nghiệp
VIF	Variance Inflation Factor	Nhân tử phóng đại phương sai
WB	World Bank	Ngân hàng thế giới

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
TÓM TẮT	ii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT.....	iv
MỤC LỤC.....	vii
DANH MỤC BẢNG.....	xii
DANH MỤC HÌNH VẼ VÀ BIỂU ĐỒ.....	xiv
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN VỀ NGHIÊN CỨU.....	1
1.1. LÝ DO HÌNH THÀNH ĐỀ TÀI.....	1
1.2. MỤC TIÊU NGHIÊN CỨU.....	6
1.3. CÂU HỎI NGHIÊN CỨU.....	7
1.4. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHẠM VI NGHIÊN CỨU.....	7
1.5. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	8
1.6. Ý NGHĨA CỦA NGHIÊN CỨU.....	9
1.7. KẾT CẤU CỦA NGHIÊN CỨU.....	10
CHƯƠNG 2: CƠ SỞ LÝ THUYẾT VÀ MÔ HÌNH NGHIÊN CỨU.....	11
2.1. LÝ THUYẾT VỀ NĂNG LỰC NHÀ KHỞI NGHIỆP.....	11
2.1.1. Nhà khởi nghiệp.....	11
2.1.2. Năng lực (Competencies).....	13
2.1.3. Năng lực nhà khởi nghiệp (Entrepreneurial competencies - EC).....	14
2.2. LÝ THUYẾT VỀ MÔI TRƯỜNG KINH DOANH VÀ MÔI TRƯỜNG KHỞI NGHIỆP.....	19
2.2.1. Môi trường kinh doanh (Business environment – BE).....	19
2.2.2. Lý thuyết các yếu tố quyết định đầu tư ở khu vực tư nhân.....	21
2.2.3. Môi trường khởi nghiệp (Startup environment – SE).....	23
2.3. KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG CỦA DOANH NGHIỆP.....	25
2.3.1. Định nghĩa kết quả hoạt động của doanh nghiệp (Business performance - BP).....	25
2.3.2. Đo lường kết quả hoạt động của doanh nghiệp.....	27

2.3.3. Môi quan hệ giữa năng lực nhà khởi nghiệp và kết quả hoạt động của doanh nghiệp	32
2.3.4. Môi quan hệ giữa môi trường khởi nghiệp và kết quả hoạt động của doanh nghiệp	34
2.4. TỔNG QUAN VỀ CÁC NGHIÊN CỨU TRƯỚC CÓ LIÊN QUAN	35
2.4.1. Nghiên cứu về năng lực nhà khởi nghiệp	35
2.4.2. Nghiên cứu về môi trường khởi nghiệp	39
2.4.3. Nghiên cứu về kết quả hoạt động của doanh nghiệp	41
2.5. MÔ HÌNH NGHIÊN CỨU	45
2.5.1. Xác định khe hổng nghiên cứu	45
2.5.2. Mô hình nghiên cứu	47
2.5.2.1. Các yếu tố năng lực nhà khởi nghiệp	47
2.5.2.2. Các yếu tố môi trường khởi nghiệp	53
2.6. TỔNG QUAN VỀ TÌNH HÌNH DOANH NGHIỆP KHỞI NGHIỆP TẠI NƯỚC CỘNG HÒA DÂN CHỦ NHÂN DÂN LÀO	61
2.6.1. Bối cảnh vĩ mô	61
2.6.2. Tổng quan môi trường đầu tư tại Lào	65
2.6.3. Các doanh nghiệp khởi nghiệp vừa và nhỏ tại Lào	72
CHƯƠNG 3: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	79
3.1. QUY TRÌNH NGHIÊN CỨU	79
3.2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	81
3.2.1. Phương pháp thu thập dữ liệu	81
3.2.2. Kỹ thuật xử lý số liệu	82
3.3. THANG ĐO CÁC KHÁI NIỆM TRONG NGHIÊN CỨU	83
3.3.1. Nghiên cứu định tính cho thang đo của các khái niệm nghiên cứu	84
3.3.1.1. Thang đo Năng lực khởi nghiệp	84
3.3.1.2. Thang đo Năng lực quản trị và kinh doanh	85
3.3.1.3. Thang đo Năng lực nhân sự	87
3.3.1.4. Thang đo Nhận thức và quan hệ	88